

leden van de gemeenteraad

Kopie naar

Onderwerp

beantwoording vragen ambtelijke inloop
grondstoffenbeleid 6 september 2021

Van/behandeld door

Paul de Gooijer

Datum

9 september 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op dinsdag 14 september 2021 wordt het grondstoffenbeleidsplan 2022-2025 door uw gemeenteraad besproken in de carroussel. Ter voorbereiding daarop hebben we op maandag 6 september jl. een ambtelijke inloop georganiseerd.

Via een korte presentatie heeft u een toelichting gekregen op de highlights van het grondstoffenbeleidsplan. U heeft daarbij de gelegenheid gekregen om inhoudelijke vragen te stellen. Hieronder hebben we deze vragen en bijbehorende antwoorden nog eens voor u op een rij gezet.

Daarnaast heeft u een toelichting gehad op de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met HVC op hoofdlijnen en in het bijzonder op de post kapitaallasten uit de DVO. Dit naar aanleiding van een eerdere toezegging van de portefeuillehouder. In de "ambtelijke memo DVO en kapitaallasten" (en bijlagen) kunt u één en ander nog eens nalezen.

Beide presentaties worden op uw verzoek toegevoegd aan iBabs. Wij hechten er waarde aan om te benadrukken dat de politieke discussie in de carroussel gaat over het grondstoffenbeleidsplan en niet over de DVO. De gegeven informatie betreffende de DVO en kapitaallasten staat ten dienste van de discussie over het beleid.

Tijdens en na de presentatie zijn verschillende vragen gesteld. Een overzicht van deze vragen en bijbehorende antwoorden vindt u hieronder.

- **Keukenmanagement, wat bedoelt u daarmee?**

In de keuken ontstaat in het algemeen het meeste afval. De keuken is dan ook de beste plek om grondstoffen van het restafval te scheiden. Met keukenmanagement bedoelen we de wijze waarop in de keuken voorzieningen worden getroffen om goed afval te kunnen scheiden. Ieder huishouden zoekt daarbij naar een werkbare oplossing die past bij de situatie (bv. beschikbare ruimte) en de routine. Wat werkt

voor de één is misschien onhandig voor de ander.

- **Variabele frequentie inzameling GFTE, wat bedoelt u daarmee?**

Dit is de keuze om groente-, fruit- & tuinafval en etensresten in de zomermaanden eens per week in te zamelen in plaats van eens per 2 weken. De gedachte hierachter is dat door deze hogere service inwoners in warme perioden, wanneer organisch afval enige overlast kan geven, minder snel geneigd zijn om hun GFTE met het restafval in ondergrondse containers te gooien.

- **Er wordt een maatwerkoplossing geboden voor senioren door enkele ondergrondse containers te voorzien van een kleinere trommel en inwerpopening. Wat betekent dat voor andere huishoudens in de buurt en hoe gaan we om met niet-senioren die goed scheiden?**

De maatwerkoplossing voor senioren is, naast het feit dat deze doelgroep in het algemeen minder afval heeft, ingegeven doordat ouderen vaak wat slechter ter been zijn en daarom vaker een klein zakje restafval naar de ondergrondse container wegbrengen. Een grote zak meenemen kan voor deze groep, bijvoorbeeld in combinatie met een rollator, fysiek lastig zijn.

Huishoudens die voorheen van een aangepaste ondergrondse container gebruik maakten worden op een andere container toegewezen, één die binnen de geldende maximale loopafstand van 300 meter ligt. Hiervoor hebben we in de uitwerking aandacht.

Niet-senioren die goed afval scheiden hebben ook weinig restafval. Bij aanvang van recycle-tarief maken zij gebruik van de bestaande ondergrondse containers, dus niet met aangepaste inwerptrommel en –opening. Goede afvalscheiders produceren weinig restafval en hoeven niet frequent met een afvalzak naar de ondergrondse container. Wanneer de keuze wordt gemaakt om frequenter een kleiner zakje restafval aan te bieden, dan kost dat extra klepopeningen. Goede afvalscheiders hebben echter altijd de keuze om het aantal klepopeningen zo laag mogelijk te houden door het restafval op te sparen tot de "zak vol is". De ervaring bij andere gemeenten is dat de meeste inwoners dit ook gewoon doen.

Dit is de startsituatie. We sluiten op voorhand zeker niet uit dat "niet-senioren" ook gebruik kunnen gaan maken van de ondergrondse containers met kleinere klepopening, maar gaan de behoefte vanuit de praktijk bekijken. We monitoren de effecten van ons beleid, ook op dit punt, en sturen indien nodig bij.

- **De berekening: op hoeveel kg restafval is de berekening gemaakt voor de totale kosten van afvalbeheer?**

De berekening is gemaakt op basis van een verwachte afname van de hoeveelheid fijn huishoudelijk afval van 104 kg per inwoner per jaar ten opzichte van de "ongewijzigde situatie". Deze verwachte afname is gebaseerd op resultaten van soortgelijke systeemwijzigingen bij andere gemeenten en vertaald naar de

Zwijndrechtse situatie.

In 2019 produceerden we 204 kg fijn restafval per inwoner. In 2020 was dat (onder invloed van covid-19: meer afval omdat veel mensen thuis waren/werkten) 220 kg fijn restafval. Met een verwachte afname van 104 kg per inwoner zouden we in 2023 uitkomen ergens tussen de 100 en 116 kg fijn restafval per inwoner.

Voor de duidelijkheid, recycle-tarief heeft alleen betrekking op fijn huishoudelijk restafval en niet op grof huishoudelijk afval.

- **Wat betekent dit nu voor een huishouden, maak het eens inzichtelijk en heel concreet: "wat kost een keer weggooien van een afvalzak?" Op basis van gelijkblijvende afvalbelasting en het behalen van de doelstellingen.**

Het belangrijkste uitgangspunt om tot een tariefstelling te komen is altijd de kostendekkendheid voor de gemeente. Van daaruit zijn er verschillende keuzen mogelijk. Bijvoorbeeld ten aanzien van de verhouding vast en variabel tarief.

In de bijlage is een proefberekening voor 2023 gemaakt op basis van gelijkblijvende afvalbelasting en de verwachte afname van het restafval. Daarbij is de (vaak gebruikte) verhouding vast-variabel 80%-20% uitgewerkt.

Voor de duidelijkheid, dit is slechts één van de mogelijke scenario's en bedoeld om gevoel te krijgen bij hoe recycle-tarief in de praktijk werkt. De tarieven voor 2023 worden pas definitief door uw raad vastgesteld via de verordening Afvalstoffenheffing in november 2022.

- **Kwijtschelding, kan dat naar armoedebelaid terug?**

Dat is een politieke keuze. Deze keuze wordt niet gemaakt in het kader van het grondstoffenbeleidsplan.

- **Hoe worden de opbrengsten van het afvalbrengstation verrekend tussen de deelnemende gemeenten HI Ambacht, Alblasterdam, Ridderkerk en Zwijndrecht?**

De vaste kosten worden verdeeld o.b.v. het aantal woonhuisaansluitingen van de gemeenten.

De variabele kosten, zoals de verwerkingskosten (waarin ook de opbrengsten zijn verwerkt) en overslag- en transportkosten, worden o.b.v. het aantal pasaanbiedingen over de 4 gemeenten verdeeld. Dus het aantal keer dat een inwoner van een desbetreffende gemeente wordt toegelaten tot de milieustaats.

- **DVO – HVC:**

"Waarom hoeven we dat niet aan te besteden?"

We hoeven niet aan te besteden omdat we gebruik kunnen maken van een uitzondering in de Aanbestedingswet (art. 2.24.b Aanbestedingswet). Deze uitzondering heeft betrekking op overheidsdiensten die door een aanbestedende

dienst (meestal een overheid, in dit geval de gemeente Zwijndrecht) aan een andere rechtspersoon (HVC) worden gegund, waarop door deze aanbestedende dienst toezicht wordt uitgeoefend.

Er kan gebruik worden gemaakt van deze zogenaamde quasi-inbesteding wanneer de werkzaamheden die de gecontroleerde rechtspersoon (HVC) uitvoert voor het merendeel (tenminste 80%) is opgedragen door de toezichhoudende aanbestedende dienst(en).

De huidige looptijd van de DVO is 12 jaar, moet een nieuwe DVO ook voor 12 jaar worden afgesloten?

De looptijd van de huidige DVO bedraagt 12 jaar. Deze termijn werd ooit afgesproken bij de overname van Netwerk door HVC (2010). In een eventuele nieuwe DVO kan in overleg ook gekozen worden voor een andere looptijd. HVC heeft bv. ook DVO's van 10 jaar met andere gemeenten.

- **Mogelijkheid om de realisatie van de 32 resterende ondergrondse containers te combineren met het uitdunnen van ondergrondse containers door hergebruik van bestaande containers en betonputten.**

Roerende deel (inbouw) ondergrondse containers:

De afweging om ondergrondse containers al dan niet te verplaatsen en hergebruiken wordt in het algemeen op economische gronden gemaakt. In de meeste gevallen blijkt investeren in nieuwe ondergrondse containers economisch een stuk aantrekkelijker dan verplaatsing en hergebruik. Containers aan het eind van de levensduur zijn namelijk gevoeliger voor storingen en vragen meer onderhoud. Verplaatsen en elders inbouwen vergroot het risico daarop.

Op dit moment hebben we echter te maken met hoge staalprijzen en lange levertijden op nieuwe containers. Dat maakt verplaatsing en hergebruik van containers economisch wellicht aantrekkelijker dan voorheen.

We gaan onderzoeken of dit mogelijkheden biedt voor de 32 te realiseren ondergrondse containers.

Betonputten:

Uitgraven en verplaatsen van betonputten is heel duur, zeker wanneer de afstand groter is dan 50 meter. De economische afweging is om te investeren in nieuwe betonputten en deze niet te verplaatsen.

Vanuit circulariteit hebben we wel aandacht voor hergebruik van bestaande betonputten die mogelijk vrij gaan komen, maar op de bestaande plek.

Met vriendelijke groet,

Paul de Gooijer
Beleidsontwikkelaar Groen en Duurzaamheid